

T.C
TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇMESUYU HAVZALARI
YÖNETMELİĞİ

TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

İÇİNDEKİLER		
MADDE NO	YÖNETMELİĞİN TARIFI	SAYFA NO
1.	Amaç ve Kapsam	3
2.	Hukuki Dayanak	3
3.	Tanımlar	3
4.	Genel Hükümler	4-5
5.	Özel Hükümler	5-7
6.	Yürürlük	7
7.	Yürütme	7
8.	EK-1 İstanbul'a Su Temin Edilen İçmesuyu Havzaları Ve Dereler	8
9.	EK-2	9

TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

TARABZON İÇMESUYU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Trabzon Büyükşehir Belediyesi sınırları dahilinde ve haricinde bulunan ve Trabzon'a su temin edilen ve edilecek olan yüzeysel ve yeraltı su kaynaklarının kirlenmesinin önlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik; 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun gereği; Trabzon'a su temin edilen ve edilecek olan Trabzon Büyükşehir Belediyesi sınırları dâhilinde ve haricinde bulunan alanlarda, su kirliliğinin önlenmesi amacıyla yapılacak izleme ve denetleme usul ve esaslarını kapsar.

Hukuki Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu yönetmelik; 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 2. 6. ve 20. maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu yönetmelikte geçen;

İdare: Trabzon İçmesuyu ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nü (TİSKİ) ifade eder.

TİSKİ Görüşü: İçmesuyu havzalarında, madencilik, döküm, tarım, hayvancılık faaliyetleri, su kaynakları ve her türlü planlar ile ilgili olarak, bu yönetmelik doğrultusunda idare tarafından verilen görüşür.

İçmesuyu havzaları (Havza): Bir akarsu, göl, baraj rezervuarı veya yeraltı suyu haznesi gibi bir su kaynağını besleyen yeraltı ve yüzeysel suların toplandığı bölgenin tamamıdır.

Yüzeysel sular: Her türlü suni veya tabii göller ile bunları besleyen sulardır.

Yeraltı suları: Toprak yüzeyinin altında, durgun veya hareket halinde olan sulardır.

Atık: Her türlü üretim ve tüketim faaliyetleri sonunda fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleri ile karışıkları alıcı ortamların doğal bileşim ve özelliklerinin değişmesine yol açarak dolaylı veya doğrudan zarara neden olan ve ortamın kullanım potansiyelini etkileyen maddelerdir.

TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

Atıksu: Eysel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar neticesinde kirlenmiş veya özellikleri değişmiş suları ifade eder.

Atıksu Kaynakları: Faaliyet ve üretimleri nedeniyle atıksuların oluşumuna yol açan konutlar, ticari binalar, endüstri kuruluşları, maden ocakları, cevher yıkama ve zenginleştirme tesisleri, kentsel bölgeler, tarımsal alanlar, sanayi bölgeleri, tamirhaneler, atölyeler, hastaneler ve benzeri kurum, kuruluş, işletme ve alanlardır.

Endüstriyel Atıksu: Herhangi bir ticari veya endüstriyel faaliyetin yürütüldüğü alanlardan, evsel atıksu ve yağmur suyu dışında oluşan atıksulardır.

Eysel Atıksu: Meskenlerden ve okul, otel, günübirlik tesisler gibi insanların günlük faaliyetlerindeki ihtiyaç ve kullanımları neticesi meydana gelen atıksulardır.

Mutlak Koruma Alanı (0-300 m.): İçme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan suni ve tabii göller etrafında en yüksek su seviyesinde, su ile karanın meydana getirdiği çizgiden itibaren yatay 300 metre genişliğindeki kara alanıdır. Bahse konu alanın, havza sınırını aşması halinde mutlak koruma alanı havza sınırında son bulur.

Kısa Mesafeli Koruma Alanı (300.-1000 m.): Mutlak koruma alanı üst sınırından itibaren yatay 700 metre genişliğindeki kara alanıdır. Bahse konu alanın, havza sınırını aşması halinde kısa mesafeli koruma alanı havza sınırında son bulur.

Orta Mesafeli Koruma Alanı (1000-2000 m.): Kısa mesafeli koruma alanı üst sınırından itibaren yatay 1000 metre genişliğindeki kara alanıdır. Bahse konu alanın, havza sınırını aşması halinde orta mesafeli koruma alanı havza sınırında son bulur.

Uzun Mesafeli Koruma Alanı (2000-havza sınırı): Orta mesafeli koruma alanının üst sınırından başlamak üzere su toplama havzasının nihayetine kadar uzanan bütün kara alanıdır.

Su Kirliliği: Su kaynaklarının fiziksel, kimyasal, bakteriyolojik, radyolojik ve ekolojik özelliklerinin, kullanım maksatlarını olumsuz yönde etkileyecek şekilde değiştirilmesidir.

Tehlikeli ve Zararlı Madde: Su ve çevresi için önemli risk teşkil eden, zehirlilik, kalıcılık ve biyolojik birikme özelliğinde olan madde ve madde gruplarıdır.

Kaynak Suları: Tabii olarak yeryüzüne ulaşan yeraltı sularıdır.

Katlar Alanı Kat Sayısı (KAKS): Yapı inşaat alanının parsel alanına oranıdır.

Rezervuar: Doğal göller veya bir sedde yapısı arkasında suyun biriktirildiği alanlardır.

Genel hükümler

MADDE 5 - (1) Bu yönetmelikte açıklanmayan tüm hususlarda Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin içmesuyu havzaları ile ilgili hükümleri uygulanır.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca yasaklanmış olan yapı, tesis ve faaliyetler; içmesuyu havzaları için zararlı yapı, tesis ve faaliyetlerden sayılır. Bu yapı, tesis ve faaliyetleri

TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

yapanlar hakkında;TİSKİ Genel Müdürlüğü tarafından 2560 sayılı İSKİ Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca cezalandırılmaları için suç duyurusunda bulunulur.

(3) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulama esasları ve diğer hususlar, Yönerge ile belirlenir.

Özel hükümler

MADDE 6 -

Trabzon'a su temin edilen içmesuyu havzaları ve dereler EK-1'de gösterilmiştir.

(2) İçmesuyu havzalarında atıksu kaynakları ile ilgili her türlü izin, ruhsat, görüş, denetim, kontrol, tedbir ve yaptırımlar; TİSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

(3) Trabzon il sınırları içinde mevcut Çevre Düzeni Planları, TİSKİ görüşlü imar planları ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca onaylanan imar planları, idare uygulamalarında esas alınır.

(4) Trabzon il sınırları dışındaki alanlarda; mevcut Çevre Düzeni Planları ve/veya bu planlara istinaden hazırlanan imar planları, planı bulunmayan orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında, 02.11.1985 tarih ve 18916 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 'Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği' hükümleri ve bu yönetmeliğin çevre düzeni plan hükümlerine aykırı olmayan hükümleri de idare uygulamalarında esas alınır.

(5) a) Havzalardaki her türlü imar faaliyetlerinin, planlara, 02.11.1985 tarih ve 18916 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğine ve diğer imar mevzuatına uygunluğunun denetimi, temini ve gerekli yaptırımlar, 3194 sayılı İmar Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'na istinaden ilgili idarelerin yetki ve sorumluluğundadır.

b) Yapılaşmanın yasak olduğu koruma alanlardaki imar faaliyetleri, idare tarafından da takip edilir. Aykırı hususların tespiti halinde, ilgili kurumlara bildirilerek gereğinin yapılması talep edilir. İdarenin yaptırım hakkı saklıdır.

(6) Kaynak ve yeraltı sularının tasarrufu, yetki ve sorumluluk sahasında TİSKİ'ye aittir.

(7) Mutlak koruma alanları dışındaki orman alanlarındaki mesire ve piknik yerlerinin kullanımı hususunda ilgili idarelerin görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

(8) Toprak, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Dökümü Faaliyetleri.

a) Mutlak koruma alanlarına döküm yapılamaz.

b) Kısa ve orta mesafeli koruma alanlarında, döküm sahası oluşturulamaz. Kısa ve orta mesafeli koruma alanlarında bulunan eski taş, maden, kum, mıcır, kil vs. ocaklarına doğal yapısının ikame edilmesi maksadıyla ve dolum sonrası ağaçlandırılmak şartıyla sadece kirlenmemiş hafriyat toprağı dökümüne müsaade edilir.

c) Uzun mesafeli koruma alanlarında; kimyasal atık, endüstriyel atık, tıbbî atık, çöp, arıtma çamuru, tehlikeli madde ve benzeri suyun kalitesine olumsuz etki edecek zehirli zararlı maddeler dökülemez. Hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıklarının dökülmesinde 18 Mart 2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" ve 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği" hükümleri esas alınır.

TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

d) Döküm faaliyeti için olumlu görüş verilen havza alanlarında, döküm faaliyetlerine; havza sınırlarını değiştirmemesi ve havzaya su akışını engellememesi şartıyla 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ‘Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği’ hükümleri uyarınca yetkili idarelerden izin/ruhsat alınması gereklidir.

(9) İçmesuyu havzalarında imar planlarında uyulması gereken esaslar;

a) İçmesuyu havzalarında, Çevre Düzeni Planı dâhil, her ölçekteki imar planları hazırlanırken veya mevcut planlar revize edilirken TİSKİ görüşü alınması mecburidir.

b) Mutlak koruma alanları, kısa mesafeli koruma alanları, mutlak tarım alanları, askeri alanlar ve orman alanları yoğunluk hesabına dâhil edilemez.

c) Mutlak koruma alanlarında İdare tarafından yapılacak veya yaptırılacak arıtma tesisleri hariç, hangi maksatla olursa olsun hiçbir yapılaşmaya izin verilemez.

ç) İmar planı bulunmayan içme suyu havzalarında, imar planları hazırlanıncaya kadar yapılaşmaya izin verilmez.

d) İçme suyu havzalarında, imar planları hazırlanırken; Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince, her bir havza için “özel hükümler” belirleninceye kadar imar planlarında;

1) Ek-2’de verilen yoğunluk değerleri aşılamaz. Uzun mesafeli koruma alanlarında yer alan kentsel sit alanlarında bu hüküm uygulanmaz.

2) Konut dışı yapılaşmalarda, kamu hizmeti için ayrılan sosyal ve teknik donatı yapıları ile özel sağlık, özel eğitim ve özel sosyal kültürel tesis alanları hariç, KAKS 0,25 değeri aşılamaz. Özel sağlık, özel eğitim ve özel sosyal kültürel tesis alanlarında ise KAKS 0,40 değeri aşılamaz.

3) **Orta mesafeli koruma alanlarında;** uzun mesafeli koruma alanlarında yasaklanan fonksiyonlara; her türlü sanayi maksatlı yapılara, serbest bölgeye, tıp fakültesine, laboratuvarlarında ve atölyelerinde kimyevi maddelerin işlendiği her türlü eğitim ve öğretim kurumlarına, hastaneye, akaryakıt istasyonuna, entegre hayvancılık tesislerine, mezbahaya, kimyevi madde, yakıt, zehirli, zararlı ve tehlikeli madde depolarına, endüstriyel ve evsel katı atık depolama ve imha merkezine yer verilemez.

4) **Uzun mesafeli koruma alanlarında;** tuz ile metal sertleştirme, metal kaplama, asitle yüzey temizleme, tekstil boyama ve emprime baskı, hurda plastik yıkama, liftli yıkama-yağlama, yanıcı, parlayıcı, patlayıcı kimyasal madde depoları, imalatından sanayi atıksuyu kaynaklanan kimyasal madde üretim tesisleri, hurda kâğıttan kâğıt imal tesisleri, ham deri işleme, asit imal ve dolum yerleri, zirai mücadele ilacı imal ve dolum yerleri, pil, batarya, akü imal yerleri, gres yağ fabrikaları, domuz çiftlikleri, ilaç sentez fabrikaları, ağır metal tuzu üretimi, cam yıkama, yün yıkama, endüstriyel ve evsel katı atık nihai depolama merkezleri, kimyevi madde depoları ve akaryakıt dolum tesisleri fonksiyonlarına yer verilemez. Ayrıca Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin 20. Maddesi hükümleri de dikkate alınır.

e) İdare uygulamalarında esas alınan mer’i imar planında yapılacak plan tadilatlarında, sözkonusu imar planında verilen yoğunluk değeri veya EK-2’de verilen yoğunluk değeri aşılamaz.

f) TİSKİ görüşüne uygun olarak hazırlanarak onanmış imar planında konut, ticaret+konut alanına ayrılan alanlarda meri planda verilen yapılaşma değerlerinde artış olmaması kaydıyla özel eğitim, özel sağlık, özel sosyal kültürel tesis alanları yapılabilir.

g) İçme suyu havzalarında EK-1’de isimleri verilen derelerin, orman alanları ve tarımsal niteliği korunacak alanlar dışında kalan kısımlarında; ıslah projesine uygun olarak bu

TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

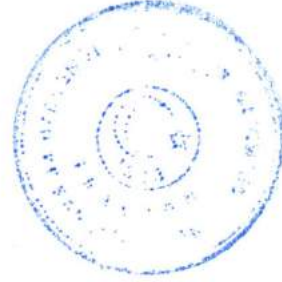
derelerin ıslah kesitinin her iki yanında; temizlik, bakım ve onarımlarının yapılabilmesi maksadıyla imar planlarında en az yedi metrelik dere işletme bandı ayrılır. Dere ıslah alanı ile dere işletme bandları idarece kamulaştırılır

Yürürlük

(1) Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 - (1) Bu yönetmelik hükümlerini Trabzon İçmesuyu ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürü yürütür.

TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

EK-1

Trabzon'a Su Temin Edilen İçmesuyu Havzaları Ve Dereler:

- 1. Beşikdüzü Ağasar Deresi Havzası:** Kutluca, Kalegüney, Fidanbaşı, Geyikli, Sayvançatak
- 2. Vakfikebir Fol Deresi Havzası:** Soğuksu, İshaklı, Hoşarlı, Çayırıçı, Kalınçam
- 3. Vakfikebir Kirazlık Deresi Havzası:** Kirazlı, Çanakçı
- 4. Vakfikebir Yalıköy Deresi Havzası:** Mahmutlu, Çavuşlu, Hamzalı
- 5. Çarşıbaşı Büyükdere Havzası:** Pınarlı, Kadıköy, Kavaklı, Yavuz, Aydınköy, Karaçayır, Çilekli, Karpınar, Küçükköy
- 6. Akçaabat Söğütlü Deresi Havzası:** Yeşilyurt, Alazlı, Çayıbağı, Düzköy, Akören
- 7. Akçaabat Dereçik Deresi Havzası:** Akyazı, Çukurca, Cevizlik
- 8. Ortahisar Hacıbeşir Deresi Havzası:** Gürbulak, Ayvalı, Fatih, Geçit, Karakaya, Akkaya, Uğurlu
- 9. Ortahisar Değirmendere Havzası:** Özbirlik, Armağan, Alaçam, Şimşirli, Galyan, Yüzüncüyıl, Atasu, Maçka, Çoşandere, Altındere, Akarsu, Bakımlı, Çeşmeler, Yaylabaşı, Üçgedik, Yerlice, Sındıran, Oçaklı, Çamlıdüz, Zigana, Hamsiköy
- 10. Yomra Şana Deresi Havzası:** Pınarlı, Pınaraltı, Esenyurt
- 11. Yomra Yomra Deresi Havzası:** Kayabaşı, Taşdelen, Ocak, Tandırlı, Demirciler
- 12. Arsin Santa Deresi Havzası:** Yeşilköy, Karatepe, Gölgecik, Atayurt, Çamlıyurt, Erikli, Bahçeçik, Başoba, Çankaya
- 13. Araklı Küçükdere Havzası:** Yeşilyurt, Taştepe, Erenler, Yüceyurt, Erikli, Bahçeçik, Başoba, Çankaya
- 14. Araklı Karadere Havzası:** Üzümlü, Bereketli, Gültepe, Halilli, Oylum
- 15. Sürmene Köprübaşı Deresi Havzası:** Dirlik, Ormanseven, Yağmurlu, Çiftköprü, Köprübaşı, Beşköy
- 16. Of Sulaklı Deresi Havzası:** Yemişalan, Serince, Ballica, Dumlusu, Kiraz, Fındıkoba, Uğurlu, Gürpınar, Cumapazarı, Bölümlü, Akkese, Gülen, Dernekpazarı, Günebakan, Çayırbaşı, Tüfekçi, Çaykara, Yeşilalan, Kayran, Ataköy, Köknar, Uzuntarla, Karaçam, Taşkiran, Uzungöl, Arpaözü, Demirkapı
- 17. Of Hayrat Deresi Havzası:** Gökçeoba, Çatalı, Karabudak, Tavşanlı, Balaban, Geçitli, Yeniköy, Dağönü, Köyceğiz, Hayrat, Pınarca, Dereyurt, Şehitli, Taflancık, Sarmaşık
- 18. Of Kalkanderesi Havzası:** Kandırlı, Kalkandere, Korkut, Korku, Keler, Kılavuz, Esentepe, Soğuksu, Güneyce, Şimşirli, Güldere, İkizdere, Rüzgarlı, Demirkapı, Dereköy, Sivrikaya, Gölyayla, Çiftköprü, Diktaş, Ballıköy, Eskice, Ilıcaköy, Başköy, Dereköy, Tozköy

TİSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇMESUYU HAVZALARI YÖNETMELİĞİ

Ek-2: Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin 16 ncı Maddesi Gereğince Her Bir Havza İçin Özel Hükümler Belirleninceye Kadar, İmar Planları Hazırlanırken Uyulması Gereken Yoğunluk Değerleri

BELEDİYE	HAVZASI		<u>ORTA Mesafeli</u>	<u>UZUN Mesafeli</u>
			<u>Koruma Alanı</u>	<u>Koruma Alanı</u>
			<u>Ortalama Yoğunluk</u>	<u>Ortalama Yoğunluk</u>
			<u>(Kişi/ha)</u>	<u>(Kişi/ha)</u>
AKÇAABAT	AKÇAKÖY-DERECİK	MERKEZ	30	60
		KIRSAL	20	40
	SÖĞÜTLÜ	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60
ARAKLI	KÜÇÜKDERE	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60
	KARADERE	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60
ARSİN	SANTA	MERKEZ	30	60
		KIRSAL	20	40
BEŞİKDÜZÜ	AĞASAR	MERKEZ	30	60
		KIRSAL	25	40
	ÇAMLIK	MERKEZ	30	60
		KIRSAL	25	40
ÇARŞIBAŞI	BÜYÜKDERE	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60
OF	SULAKLI	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60
	HAYRAT	MERKEZ	30	60
		KIRSAL	20	40
	KALKANDERE	MERKEZ	30	60
		KIRSAL	20	60
SÜRMENE	KÖPRÜBAŞI	MERKEZ	30	60
		KIRSAL	20	40
	MANAHOL	MERKEZ	30	60
		KIRSAL	20	40
VAKFIKEBİR	FOL	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60
	KIRAZLIK	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	25	40
	YALIKÖY	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60
YOMRA	YOMRA	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60
	ŞANA	MERKEZ	40	80
		KIRSAL	30	60

